

ЦЕНТР ПАМ'ЯТКОЗНАВСТВА
Національної академії наук України
Українського товариства охорони
пам'яток історії та культури

ПРАЦІ ЦЕНТРУ ПАМ'ЯТКОЗНАВСТВА

Збірник наукових праць

Випуск 21

Київ–2012

Центр пам'яткознавства Національної академії наук України
і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Центру пам'яткознавства НАН України та УТОПІК
(протокол № 7 від 19 червня 2012 р.)*

Редакційна колегія

О.М. Титова (*головний редактор*), **В.І. Акуленко**, **Л.О. Гріффен**,
Т.В. Кара-Васильєва, **Б.В. Колосок**, **В.О. Константинов**, **С.І. Кот**,
С.Д. Крижницький, **А.А. Непомнящий**, **М.Т. Пархоменко**, **В.І. Попик**,
С.І. Посохов, **Л.В. Прибста**, **Н.М. Сенченко**, **Д.В. Степовик**,
Ю.Г. Тютюнник, **О.В. Шуба**, **С.Ю. Зозуля** (*відповідальний секретар*)

Адреса редакції

вул. Івана Мазепи, 21, корп. 19, м. Київ, 01015, Україна
тел. +380 (44) 2807879, тел./факс +380 (44) 2806463
e-mail: zp_vydannja@ukr.net

Видання зареєстровано Міністерством юстиції України
(свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації –
серія КВ № 16073–4545Р від 21.12.2009 р.)

Видано Центром пам'яткознавства НАН України і УТОПІК
(Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції серія ДК № 2429 від 07.02.2006 р.)
вул. Івана Мазепи, 21, корп. 19, м. Київ, 01015, Україна
тел./факс: +380 (44) 2807879, e-mail: m-center@ukr.net

Науковий збірник “Праці Центру пам'яткознавства” внесений
до переліку фахових видань з історичних наук та мистецтвознавства
(Постанова Президії ВАК України від 08.06.2005 р. № 2–05/5)

Видано за фінансової підтримки
Українського товариства охорони пам'яток історії та культури

Зміст

**На останній сторінці
обкладинки:** зверху
– Будинок Крістера по
вул. Осиповського, 2-а.
Фото 2010 р. (до статті
І.В. Абрамової «Будинок
Крістерів на Приорці:
до проблеми охорони
об’єктів культурної спад-
щини» (стор. 49–57));
знизу – Гобелен «Зустріч
Давида» (Національний
музей мистецтв імені
Богдана та Варвари
Ханенків) 28.б (до стат-
ті О.С. Яреми-Винар
«Гобелен «Зустріч
Давида» з колекції
Національного музею
мистецтв імені Богдана
та Варвари Ханенків:
стан збереження, консер-
вація та експонування»
(стор. 166–177))

ТЕОРІЯ, ІСТОРІЯ ТА ІСТОРІОГРАФІЯ ПАМ’ЯТКОЗНАВСТВА

<i>Л.В. Прибєга</i> Основний міжнародний документ про пам’яткоохоронне співробітництво (До 40-річчя Конвенції про охорону всесвітньої культурної та природної спадщини)	5
<i>А.О. Семенчук</i> Теорія і практика набуття статусу «пам’ятки» об’єктом культурної спадщини	11
<i>М.Ю. Тямін</i> Наукові засади організації парків-музеїв індустриальної культури (скансенів)	17
<i>В.П. Бадяк</i> Історичний центр Львова у Списку всесвітньої спадщини: здобутки та проблеми	32

АРХИТЕКТУРНА ТА МІСТОБУДІВНА СПАДЩИНА

<i>І.В. Абрамова</i> Будинок Крістерів на Приорці: до проблеми охорони об’єктів культурної спадщини ..	49
<i>М.Е. Громова</i> Історичні міські ландшафти в контексті збереження культурної спадщини	58

ПАМ’ЯТКИ АРХЕОЛОГІЇ

<i>О.Б. Супруненко</i> Курганне грабіжництво XVII–XX ст. у Нижньому Прип’ітті	66
<i>В.А. Гєра</i> Застосування аерофотограмметричних методів дистанційного зондування земної поверхні в археології	76
<i>А.Р. Кємалова</i> Проблеми збереження археологічних пам’яток Північно-Західного Криму в умовах заповідника	91
<i>Ю.Е. Овчинников</i> Фортифікації Києва IX – першої половини XIII ст. (за матеріалами археологічних досліджень)	101

МУЗЕЄЗНАВСТВО

<i>М.О. Принь</i> Педагогічний музей Луганського інституту народної освіти (1925–1930 роки)	119
<i>Г.В. Анфімова</i> До історії комплектування палеонтологічного зібрання Геологічного музею Національного науково-природничого музею НАН України	127
<i>І.В. Нікітіна</i> З історії музейної справи Севастополя в 1944–1950 роках: воєнно-польовий музей на Сапун-горі – попередник Діорами «Штурм Сапун-гори 7 травня 1944 р.»	138
<i>О.І. Комаренко, І.Г. Лушпєнко</i> Вплив повітряних потоків на музейні експонати	148
<i>С.В. Муравська</i> Особливості фінансування музеїв вищих навчальних закладів: історично-компаративний аналіз українського та європейського контексту	155

<i>О.С. Ярема-Винар</i> Гобелен «Зустріч Давида» з колекції Національного музею мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків: стан збереження, консервація та експонування	166	
ІСТОРИЧНІ ПОСТАТІ		
<i>А.М. Желєзко</i> Володимир Щербина – дослідник київської старовини	178	
<i>І.О. Старенький</i> Пам'яткоохоронна діяльність П.В. Клименка на Поділлі у 1918–1920 роках	186	
ПАМ'ЯТКОЗНАВСТВО В ДОКУМЕНТАХ		
<i>С.Ю. Зозуля</i> Невідомі архівні документи з історії пам'яткоохоронної роботи на Чернігівщині на зламі XIX–XX ст.	195	
ІСТОРИЧНЕ ПАМ'ЯТКОЗНАВСТВО		
<i>О.В. Принь</i> Охорона пам'яток культурної спадщини у східних областях Української РСР у 1953–1965 роках	203	
<i>В.О. Яцій</i> Про походження ойконіма Белз	217	
ДУХОВНІСТЬ НАШОГО ОБРЯДУ		
<i>Н.С. Зяблюк</i> Чумацьке вбрання XIX століття	223	
<i>А.О. Титаренко</i> Художньо-стилістичний розвиток полоסקальниць на етнічних українських територіях у XIX столітті	244	
ПАМ'ЯТКИ НАУКИ І ТЕХНІКИ		
<i>І.О. Пістоленко</i> Пам'ятки авіаційної техніки в Полтавському музеї дальньої авіації	250	
<i>Л.Ю. Нонік, Л.Р. Фоміненко</i> Високопічська домна – історична пам'ятка металургії Житомирського полісся	261	
ДИСКУСІЙНІ ПРОБЛЕМИ, ГІПОТЕЗИ		
<i>В.В. Корнієнко</i> До історії давньоруського пасхального інструментарію: «рука Іоанна Богослова» в графіті Софії Київської	267	
<i>С.Б. Руденко</i> Комплексне монографічне дослідження музейних пам'яток як засіб розпредметнення історичної пам'яті (на прикладі середньовічних шабель з Національного військово-історичного музею України)	274	
РЕЦЕНЗІЇ, ДИСКУСІЙНІ ПРОБЛЕМИ, ГІПОТЕЗИ, ПОВІДОМЛЕННЯ		
<i>В.І. Акуленко, В.Н. Денисов, В.В. Максимов</i> Про міжнародне право охорони культурних цінностей в суб'єктивній інтерпретації і дещо про «радянську заідеологізованість»	287	
<i>В.В. Ластовський</i> Історія ніколи не закінчується: пам'ятки кельтської спадщини в історії України	299	
<i>О.В. Севастьянов</i> (Рец. на кн.: Акимченков В.В. «Академия в миниатюре»: Севастопольський музей краєведения (1923–1939)	302	
<i>Т.В. Котович</i> Новий справочник по археологическому музейному делу	305	
<i>Н.Г. Новиченко</i> III Міжнародна науково-практична конференція «Історико-культурна спадщина Причорномор'я: вивчення та використання в освіті та туризмі» (28–30 квітня 2011 р., м. Ялта)	307	
ПЕРСОНАЛЬНИЙ ЮВІЛЕЙ ЦЕНТРУ ПАМ'ЯТКОЗНАВСТВА		312
АВТОРИ ЗБІРКИ		315
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ МАТЕРІАЛІВ ЗБІРКИ		317